

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 listopada 2023 r.

Poz. 7985

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.1069.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 października 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIV/378/2023 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 26 września 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XXIX/181/2021 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 29 czerwca 2021 roku dotyczącej ustanowienia Nagrody Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie sportu oraz określenia szczegółowych zasad i trybu ich przyznawania, w części określonej w § 1 pkt 1 uchwały, jako sprzecznej z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 ze zm.) w zw. z art. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 września 2023 r. Rada Gminy Goczałkowice-Zdrój podjęła uchwałę Nr LIV/378/2023 w sprawie zmiany Uchwały nr XXIX/181/2021 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 29 czerwca 2021 roku dotyczącej ustanowienia Nagrody Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie sportu oraz określenia szczegółowych zasad i trybu ich przyznawania, dalej jako „uchwała”. Mocą uchwały Rada postanowiła dokonać zmiany uchwały Nr XXIX/181/2021 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 29 czerwca 2021 roku dotyczącej ustanowienia Nagrody Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie sportu oraz określenia szczegółowych zasad i trybu ich przyznawania, dalej jako „uchwała zmieniana”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 29 września 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

Delegacja ustawowa do podjęcia przedmiotowej uchwały została zawarta w art. 31 ust. 3 w związku z ust. 1 ustawy o sporcie. Przepisy te stanowią, że:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe.

3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy.

Organ nadzoru zaznacza, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Stwierdzić należy, że rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w ramach udzielonej jej delegacji w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą. Uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego,

jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, a zatem musi respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP). Na podstawie art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej, czyli zasadę praworządności. Przekroczenie kompetencji przez radę gminy przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje.

Odnosząc powyższe do treści przedmiotowej uchwały, stwierdzić należy, iż uchwała ta, we wskazanej części, narusza prawo w sposób istotny.

Mocą § 1 pkt 1 uchwały Rada postanowiła nadać nowe brzmienie w § 1 ust. 2 pkt 1 załącznika do uchwały zmienianej: „1) osoby fizyczne, zwanej dalej „Zawodnikami”, które są mieszkańcami gminy Goczałkowice-Zdrój co najmniej przez cały rok, za który przyznana ma być nagroda oraz uzyskały wysokie wyniki sportowe.”. W stanie prawnym sprzed powyższej zmiany przepis § 1 ust. 2 pkt 1 załącznika do uchwały zmienianej brzmiał: 2. Nagrodę mogą otrzymać:

1) osoby fizyczne, zwane dalej „Zawodnikami”, które są mieszkańcami gminy Goczałkowice-Zdrój oraz uzyskały wysokie wyniki sportowe.

Z powyższego wynika, że Rada mocą § 1 pkt 1 uchwały postanowiła ograniczyć krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania nagrody Wójta Gminy za osiągnięte wyniki sportowe do tylko tych mieszkańców gminy, którzy są mieszkańcami gminy Goczałkowice-Zdrój co najmniej przez cały rok, za który przyznana ma być nagroda. Zwrócić przy tym należy uwagę, że nagroda przyznawana jest za osiągnięcie konkretnego wyniku sportowego stosownie do § 1 ust. 3 i § 2 ust. 2 załącznika do uchwały zmienianej i przyznawana jest corocznie za ubiegły rok kalendarzowy w stosunku do roku, w którym przyznaje się nagrody (§ 2 ust. 5 załącznika do uchwały zmienianej). A zatem Rada wykluczyła z możliwości ubiegania się o nagrodę osoby, które np. mieszkają na terenie gminy od lutego, a w listopadzie osiągnęły wynik sportowy.

Zgodnie z wykładnią systemową wyżej cytowany przepis art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie ustanawia uprawnienia dla jednostek samorządu terytorialnego do ustanawiania i finansowania okresowych stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe oraz dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym. W tym przypadku jednostką samorządu terytorialnego jest gmina, przez którą, według art. 1 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, należy rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Natomiast wspólnotę samorządową tworzą z mocy prawa mieszkańcy gminy (art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, obejmujące między innymi sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

W wyżej cytowanych przepisach art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o sporcie w zw. z art. 1 ustawy o samorządzie gminnym ustawodawca określił krąg potencjalnych beneficjentów stypendium sportowego, którymi są wszyscy mieszkańcy danej gminy, o ile osiągają wyniki sportowe w sporcie mającym znaczenie dla danej gminy. Rada gminy nie ma uprawnienia do modyfikacji tego kręgu osób (wyrok NSA z dnia 31 marca 2022 r., sygn. akt II GSK 225/22, publ. LEX nr 3343765). Dlatego też Rada ustanawia stypendia, nagrody i wyróżnienia sportowe dla członków wspólnoty samorządowej, czyli mieszkańców gminy, bez ich różnicowania ze względu na czas zamieszkiwania na jej terenie. Z tego też względu przepis uchwały uzależniający prawo do nagrody od zamieszkiwania na terenie gminy przez cały rok, za który przyznana ma być nagroda, tj. cały rok kalendarzowy, w którym osiągnięto wynik sportowy, należy uznać za istotnie naruszający art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie w zw. z art. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Powyższe daje podstawę do stwierdzenia nieważności § 1 pkt 1 uchwały, wprowadzającego takie ograniczenie.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowym: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.” (por. wyrok NSA z dnia 11 lutego 1998 r., sygn. II SA/Wr 1459/97, publ. LEX nr 33805, wyrok NSA

z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt III OSK 4305/21, publ. LEX nr 3309173, wyrok NSA z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt III OSK 918/22, publ. LEX nr 3565450; wyrok NSA z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt I OSK 1066/17, publ. LEX nr 2371162).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIV/378/2023 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 26 września 2023 w *sprawie w sprawie zmiany Uchwały nr XXIX/181/2021 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 29 czerwca 2021 roku dotyczącej ustanowienia Nagrody Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie sportu oraz określenia szczegółowych zasad i trybu ich przyznawania* – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Łakomy